

vel ikke gjort Mere end min Pligt. Nei, ganske vist, og jeg har ikke engang rost mig af at have gjort min Pligt, thi det bør man ikke rose sig af. Men jeg vil sige til den ærede Ordfører — og jeg vilde ønske, at han havde været tilstede her — at, naar han er saa slot med at henkaste saadanne Yttringer til Andre — og denne Yttring om Dannevirke i Brystet har han jo virkelig brugt —, saa forekommer det mig, at der har været Leilighed for ham til at vise ad Frivillighedens Vet, at han har Dannevirke mere levende i Brystet end jeg. Endnu maa jeg maasse gjøre den Bemærkning, at det gjør et underligt Indtryk paa mig, navnlig nu i de senere Aar; at høre den Maade, hvorpaa man behandler hinanden indbyrdes under Forhandlingen, navnlig af Finantsloven. Det er for mig et Bevis paa, at man er kommen ind paa en helt anden Forhandlingsmaade end den, der er brugt i tidligere Dage. Derfom de Herrer ville gjøre sig den Meilighed at slaag op i Lidenden og se, med hvilke Aaben man i tidligere Dage fra Mænds Side, der vare lige saa store, dygtige og populære, som den ærede Ordfører nu er, kæmpede mod hinanden, saa ville de finde, at de se ikke saaledes ud som de Aaben, der bruges nu til Dags. Jeg kan nævne Navne paa Mænd, som jeg bestandig har i levende Erindring: Eschering og Monrad, Grundtvig og Fenger, og blandt Ordførere for tidligere Finantslove vil jeg ogsaa nævne afdøde Kayser. Jeg kan forsiikre de Herrer, at de forgiæves skulle lede efter, at enten nogen Ordfører eller nogen af de Mænd, jeg har nævnt — og jeg kunde nævne mange flere — har betjent sig af den Maade ved at bekæmpe Modstandere i denne Sal, som nu anvendes. Hoori Grunden dertil kan ligge, tilkommer det ikke mig her at opstille Beregning over. Jeg vil kun sige saa meget, at, efter min Opfattelse, lader det ikke til, at det giver Haab om, naar man ser op til de store levende Kræfter i det politiske Liv, at det gaar fremad i det, man kalder Intelligents og sammelig Behandling af de Personer, med hvem man absolut skal forhandle om de Spørgsmaal, som foreligger. Jeg har ikke villet undlade at gjøre denne Bemærkning. Jeg gjør den vel overveiet, med Overlag og med Alvor, og jeg tilspøier, at jeg vel veed, at jeg undertiden, navnlig overfor den ærede Ordfører, der sidder saa nær ved mig, ikke alene ved Behandlingen af Finantsloven, men ogsaa under andre Loves Behandling, hvor vi have et ulige Syn paa Tingene, gjør afbrydende Bemærkninger, og at det ikke er rigtigt, at det ikke gaar ind under, hvad man kalder rigtig Takt, det indrømmer jeg; men paa den anden Side ønsker jeg til Gjengjæld indrømmet, at, naar jeg fremkommer dermed, er det stærkt fremkaldt fra den anden Side, forsaavidt ogsaa den ærede Ordfører gjør Bemærkninger til mig. At det kunde være

ønskeligt at udelade Saabant af vore Forhandlinger, kunne vel Alle være enige om. Jeg maa dernæst gjøre en anden Bemærkning. Er det dog ikke besynderligt, naar man ser paa den hele politiske Situation, som den har udviklet sig i det sidste Par Aar, og erindrer sig, med hvilken levende Interesse, navnlig den ærede Ordfører var i Spidsen for en Agitation ude i Folket imod en vis Del af Medlemmerne i denne Sal, som efter hans og Andres Formening ikke vare gaaede stærkt nok imod den nuværende Regjering, og erindrer, hvorledes Hovedbebreidelsen gik ud paa, at vi ifjor gave Regjeringen en saa rigelig Finantslov — er det da ikke besynderligt at se den ærede Ordførers Holdning nu? Jeg erindrer tydelig, at den ærede Ordfører sagde om Finantsloven ifjor, baade i denne Sal og udenfor, at den var rigeligere, end selve Regjeringen ønskede den. — Det er nu ogsaa af den Slags flotte Paastande, som mangle Bevis; det skulde undre mig, om Folkethinget virkelig skulde være blevet saa slot, at det vilde give en enkelt Minister, endfjige Regjeringen, en Finantslov, der er rigeligere, end denne selv ønsker; men Paastanden er i alt Fald bleven fremfat af den ærede Ordfører. Men er det da ikke besynderligt, at efter de sidste Valg, efter at den ærede Ordfører har forsaavidt faaet sit Ønske opfyldt, som han har faaet adskillige af dem, der sade ham i Veien her, bort og faaet Andre paa deres Pladser, er han dog ikke gaaet den Vej, som man dog skulde tro, at han herefter maatte gaa? Jeg havde unegtelig tænkt mig, at nu vilde han begynde en alvorlig Kamp imod den Regjering, der har udfæstet den provisoriske Finantslov af 12te April 1877. Nu staa vi jo imidlertid ved Slutningen af denne Finantslovs Behandling, og jeg antager ikke, at den vender tilbage hertil; det bryder jeg mig heller ikke om, thi efter den hele Situation siger jeg, at jo snarere vi kunne blive færdige, desto bedre; jeg venter mig efter mit Syn paa Tingene ikke, at der skal komme noget Bedre. Men maa det da ikke for os staa som et besynderligt Lidens Tegns, at medens man opstillede mod os ifjor, at vi havde været for velsindede mod Regjeringen og givet den en for rigelig Finantslov, saa viser det sig nu, naar man vil gjøre op, at denne Finantslov er ikke saa lidt rigeligere end den ifjor. — Om Regjeringen ogsaa paa denne Finantslov faar Mere, end den ønsker, kunde være interessant at faae at vide; men da vide vi ogsaa, hvorhen vi skulle adressere dette Resultat, til hvem vi skulle henvende os. Disse Bemærkninger har jeg ikke villet tilbageholde, fordi det forekommer mig, at hele Stillingen er særdeles interessant. Jeg haaber, at, hvad man ikke opnaar i denne Sal, skal man faae at se og høre, naar man kommer ud til Folket. Man skal da faae at se, hvorledes den Side af Folket, som de, der nu kalde sig „Venstre“, skulde, at de sidde her, vil optage Bevil